

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
BRNO

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1989

BRNO 1993

1. zweiteilige Armbrustfibel mit hohem Fuß;
 2. einteilige Fibel mit kurzer Windung, mit hohem Bogen und niedrigem Fuß (Typ Militärfibel).
- Beide Fibeln kann man in die Wende des 2. und 3. Jh. oder in die erste Hälfte des 3. Jh. datieren.

NOVÉ NÁLEZY PÚCHOVSKÉ KULTURY NA ZLÍNSKU (okr. Zlín)

Jana Langová, Oblastní muzeum iv. Moravy, Zlín

Na podzim 1989 prováděli spolupracovníci OM ve Zlíně povrchovou prospekci spojenou s mikrosondážemi na některých známých či potenciálních pravěkých lokalitách ve Vizovských vrších. Bylo při tom objeveno několik železných předmětů na kopcích Rýsov a Oberský, vzdálených zhruba 9-11 km jižně od Zlína.

Hradisko Rýsov (kóta 543 m, kat. úz. Provodov) s částečně dochovanými valy patří k již dříve známým lokalitám. V. Dohnal (1988, 57) je na základě nalezeného střepového materiálu datoval do st. HB-HC. V roce 1985 byl v areálu hradiska při amatérské sondáži nalezen menší hromadný sklad železných nástrojů (2 srpy, kosa, 2 sekery s tulejí), v r.1987 pak pracovníci OM ve Zlíně objevili dva další, větší sklady s řadou unikátních železných předmětů (Langová 1989). Nepočtený střepový materiál umožnil zařazení těchto depotů ke kultuře púchovské. K nejnovějším nálezům z r.1989 patří železná sekerka s uzavřenou obdélníkovou tulejkou a mírně rozšířeným ostřím, rydlo (?) z tyčinky čtyřhranného průřezu s vějířovitě rozšířeným koncem, zlomek obloukovitě prohnuté ploché tyčinky a část hrotu pravd. z dlouhé kosa.

Vrch Oberský (kóta 483 m, kat.úz. Ludkovice) je vzdálen asi 1,5 km JJZ směrem od Rýsova. Býval někdy uváděn mezi pravěkými hradisky (Červinka 1896, 20; týž 1930, 26); dosud však nebyly na této lokalitě získány žádné nálezy a V. Dohnal (1988) pokládá terénní tvary, připomínající zbytky opevnění, za přírodní útvarry. Teprve průzkum v r.1989 přinesl doklady osídlení - v prostoru pod kuželovitým vrcholem byla nalezena drobná štíhlá železná sekerka s uzavřenou oválnou tulejkou (d. 75 mm), několik hřebů (s plochou kruhovou hlavicí nebo s úzkou hlavicí ve tvaru -T-) a část ploché tyčinky se zpětně zahnutým koncem. Kromě těchto železných předmětů byla ve stejných místech nalezena i plná bronzová kulička se závěsným očkem. I když nebyl zjištěn žádný keramický materiál, vzhledem k analogickým nálezům na nedalekém Rýsově je možno s určitou pravděpodobností předpokládat, že i nově zjištěné osídlení na Oberském patří kultuře púchovské.

L i t e r a t u r a :

- Červinka I.L. 1896: Pravěká hradiska na Moravě, Kroměříž.
 - 1930: in Václavík A., Luhačovské Zálesí, Luhačovice.
 Dohnal V. 1988: Opevněná sídliště z doby popelnicových polí na Moravě, Studie Muzea Kroměřížska 08, Kroměříž.
 Langová J. 1989: La Tène period iron hoards from Rýsov and Všemina, AR XLI, 327.

Neue Funde der Púchover Kultur im Zlíner Raum (Bez. Zlín). Bei einer Oberflächenprospektion, die mit Mikrosondagen auf einigen Höhenlokalitäten in dem Höhenzug Vizovské vrchy verbunden war, konnten einige eiserne Gegenstände (Axt mit Tülle, Stichel, Sen-

senbruchstück) am Púchover Burgwall Rýsov (Kat. Gebiet Provodov) gewonnen werden, von wo bereits drei Hortfunde eiserner Gegenstände bekannt sind. Weitere Eisengegenstände (Axt mit Tülle, Nägel) wurden am naheliegenden Berg Oberský (Kat. Gebiet Ludkovice) gefunden; es sind dies bisher überhaupt die ersten Funde von dieser Lokalität.

UNTERSUCHUNGEN IN HODONÍN - LUŽICE IM JAHRE 1989 (Bez. Hodonín)

Zdeněk K l a n i c a , AÚ ČSAV Brno

Im Rahmen der Erforschung des Umlandes von Mikulčice wurden weitere 12 Gräber des völkerwanderungszeitlichen Gräberfeldes auf der Anhöhe "U starého" an der Straße von Lužice nach Dol. Bojanovice untersucht, die Gesamtzahl erreichte 120. Alle Bestattungen waren Körpergräber, in einem Falle handelte es sich um ein Pferdegrab (114). Der bedeutendste Fund ist der Solidus von Anastasius (491-518), nach der Bestimmung von Doz.Dr.J.Sejbal,DrSc., wurde die Münze in Konstantinopel ungefähr um das J. 499 geprägt. Der Solidus wurde am Hals eines zerstörten Skelettes in Gr. 113 gemeinsam mit einer silbernen Schnalle, einer Lanzenspitze und weiteren Gegenständen gefunden. Weitere Lanzenspitzen stammen aus Gr. 110, 111 und 112. Beschläge von Holzgefäßen, in Lužice ein verhältnismäßig häufiger Fund, hat man in Gr. 115 und 119 verzeichnet; im zweiten Falle waren im Grabkomplex 119 von Aufhängerringen aus Elfenbein, Eisen und Bronze und einer prunkvollen Garnitur zur Befestigung der Beschuhung begleitet. Es handelt sich um bronzene Schnallen und ein Paar von vergoldeten silbernen zungenförmigen Riemenenden mit rotem Glas oder Almandine, die eine Analogie, zum Beispiel auf dem Gräberfeld Krefeld - Gelepp haben. Bemerkenswert ist ein Bündel bronzener und eiserner Schlüssel aus Gr. 116, auch hier hatte die Verstorbene eine Garnitur zur Befestigung der Beschuhung aus bronzernen Schnallen und gegossenen bronzernen Riemenenden. Diese Gegenstände und die eiserne Lanzenspitze mit bronzernen Zierunterlagen der eisernen Nieten, könnte man im Rahmen der Lokalität zum jüngeren Bestattungshorizont reihen. Auf der Nekropole wurde in der sich unmittelbar unter der Ackerkrume befindenden Schicht eine Gruppe von Gegenständen entdeckt, die zur Hügelgräberkultur gehören: goldene Fäden, ein Bündel goldenen Drahtes, ein bronzener Armring und 17 bronzene ringförmige Anhänger. An der Leitung der Grabung beteiligten sich die technischen Kräfte des AÚ ČSAV in Mikulčice, namentlich R.Skopal.

VORBERICHT ÜBER DIE ERGEBNISSE DER 37. GRABUNGSSAISON IN MIKULČICE (Bez. Hodonín)

Zdeněk K l a n i c a , AÚ ČSAV Brno

Im Jahre 1989 setzte die Abdeckung des Gräberfeldes in der Flur "Kostelisko" fort. Im Raume der Fürstenburg arbeitete man auf der Fläche östlich des sog. Palastes und beendet wurde die Sondage bei der 5. Kirche. An der Terraingrabung beteiligten sich gemeinsam mit dem Referenten PhDr. Blanka Kavánová, PhDr. Zdenka Himmelová, Otto Marek, Rostislav Skopal, Radovan Rutar und Jaroslav Škojpec.

PREHLED VÝZKUMŮ 1989

BRNO 1993

- Vydává: Archeologický ústav AV ČR, Brno, Koliště 17/19
- Odpovědný redaktor: Dr. J. Tejral
- Redaktoři: Dr. Z. Himmelová, Dr. J. Stuchliková
- Překlady: Dr. R. Tichý, E. Tichá
- Kresby: A. Krechlerová
- Titulní list: nákončí v anglokarolinském stylu z Brna-Líšně, měř. 2 : 1
- Tisk: Tiskárna Gloria, Rosice u Brna
- Evidenční číslo: ÚVTEI - 73332
- Náklad: 450 ks — neprodejné
- Vydáno jako rukopis